

آیت‌الله اراکی مطرح کرد

## امامزادگان، چشمه طهارت و نور الهی

## در جامعه اسلامی

فرمودند: «نَعَمْ، مِنْ أَفْضَلِهَا» (بله، از برترین آن‌هاست).

وی اظهار کرد: این یک مقوله بسیار مهم قرآنی است که نور خدا در این خانه‌ها جلوه می‌کند و کسانی که تبعیت از این نور کنند رستگارند.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، مفهوم دیگر بنیادی در قرآن را «ذکر» یا یاد خدا برشمرد و گفت: این یاد خدا اساس زندگی اجتماعی سالم است. جامعه‌ای که هویتش هوشیاری، یاد خدا و مبتنی بر ذکر باشد، جامعه‌ای سالم است.

وی «حیات و موت» را سومین مقوله قرآنی دانست و تصریح کرد: نور، ذکر و حیات متلازم یکدیگرند؛ خانه نور، خانه ذکر است و هر جا ذکر خدا باشد، حیات وجود دارد، در مقابل این‌ها نیز ظلمت، غفلت و موت قرار دارند.

آیت‌الله اراکی، مرکز این سه مقوله اساسی جامعه‌ساز الهی (ذکر، حیات و نور) را «خانه کعبه» معرفی و کعبه را بیت امام <sup>علیه السلام</sup> و چشمه‌ای جوشان تعبیر کرد که در آن، «چشمه طهارت» می‌جوشد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: این چشمه طهارت،

عضو شورای عالی حوزه، در مراسم غبارروبی امامزاده موسی مبرقع <sup>علیه السلام</sup>، با استناد به آیات قرآن و روایات معصومین <sup>علیهم السلام</sup>، نور الهی را در خانه‌های انبیا و اوصیا جلوه‌گر دانست و تأکید کرد: این اماکن منبع ذکر خدا، حیات واقعی و طهارت هستند؛ حضور در آنها انسان را از غفلت رها کرده و به سرچشمه اصلی یعنی خانه امیرالمؤمنین <sup>علیه السلام</sup> و فاطمه <sup>علیها السلام</sup> متصل می‌کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه آیت‌الله محسن اراکی در آیین غبارروبی مضجع شریف امامزاده موسی مبرقع <sup>علیه السلام</sup> با استناد به آیات شریفه قرآن کریم، بیان کرد: خداوند متعال نور آسمان‌ها و زمین است و این نور در مراکزی جلوه می‌کند که این مراکز همان «بیوت» یا خانه‌هایی هستند که خداوند متعال به آن‌ها اذن صعود و رفعت داده است و این نور الهی در این خانه‌ها جلوه‌گر است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم به روایتی از پیامبر اکرم <sup>صلی الله علیه و آله</sup> اشاره کرد که در پاسخ به سؤالی درباره «**فِي بُيُوتِ أَذْنِ اللَّهِ أَنْ تَرْفَعَ**»، فرمودند: «بُيُوتُ الْأَنْبِيَاءِ» (خانه‌های انبیا و اوصیاست) و وقتی ابوبکر پرسید: « هَذَا الْبَيْتُ مِنْهَا؟ . لَبَّيْتُ عَلَيَّ وَفَاطِمَةَ» حضرت

در آیین رونمایی از «فقه‌الحکومه» و «فقه‌المجتمع الاورویی» عنوان شد

## اسلام تنها دین جهانی است که قابلیت پاسخ به نیازهای بشری در همه زمان‌ها را دارد



فضای علمی حوزه، تأکید کرد: ممکن است برخی دیدگاه‌های فقهی مانند سن بلوغ یا تراحم میان قانون کشور میزبان و احکام فقهی، مورد پذیرش همه فقها نباشد، اما باید تاب‌آوری علمی داشت و به‌صورت مستدل بررسی کرد. در تاریخ فقه، فتواهایی که زمانی شاذ به‌حساب می‌آمدند، بعدها به نظر مشهور تبدیل شدند.

**بیان حکمت احکام و پاسخ به شبهات غرب**

وی با اشاره به اهمیت تبیین حکمت احکام اسلامی گفت: در برخی کشورها مانند مصر، مفتیان هنگام پاسخ به استفتانات، دلیل اصلی فتوا را نیز بیان می‌کنند تا مخاطب و منتقدان، مبنای علمی حکم را بدانند. این روش، زمینه رشد علمی و گسترش فهم اجتماعی از فقه را فراهم می‌کند.

مشاور مدیر حوزه‌های علمیه در امور مذاهب اسلامی با اشاره به مباحث کتاب فقه‌الحکومه گفت: در زمینه حکومت اسلامی و ولایت فقیه آثار ارزشمندی وجود دارد، اما متأسفانه بسیاری از طلاب و حتی نخبگان با آن‌ها آشنا نیستند. یکی از آسیب‌ها، ضعف در رساندن این منابع به دست مخاطبان حوزوی و دانشگاهی است. امیدوارم مرکز رسانه حوزه در معرفی این آثار نقش فعالی ایفا کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی در پایان اظهار کرد: رونمایی از کتاب‌های علمی فرصتی برای تضارب آرا، نظریه‌پردازی و ارتقای سطح فقه اسلامی است.

**• تعارض میان قانون و شریعت از مسائل مهم مهاجرین است**

حجت‌الاسلام والمسلمین مفتاح نیز در آیین رونمایی از دو اثر علمی خود، ضمن قدردانی از برگزارکنندگان این نشست، تأکید کرد: مباحث این آثار در راستای پاسخ‌گویی به دغدغه‌های فکری مسلمانان خارج از کشور، به‌ویژه در حوزه فقه حکومت و نسبت قانون و شریعت تنظیم شده است.

وی خاطرنشان کرد: فقه اسلامی اگر بخواهد در دنیای امروز کارآمد باشد، باید نسبت خود را با نظام‌های سیاسی و اجتماعی غرب بشناسد و بتواند میان شریعت اسلامی و قوانین مدنی جوامع اروپایی رابطه‌ای معقول و علمی برقرار کند.

این محقق و پژوهشگر حوزوی با اشاره به سابقه فعالیت‌های علمی روحانیون در اروپا گفت: پیش از این هم جلساتی میان روحانیون در مرکز اسلامی هامبورگ برگزار می‌شد، اما این جلسات حال‌وهوای علمی نداشت و بیشتر به مباحث تجربی و مشکلات اجرایی می‌پرداخت. ما تصمیم گرفتیم این جلسات را به سمت مباحث علمی سوق دهیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین مفتاح افزود: فضلا و روحانیونی که در اروپا فعالیت می‌کردند، علاقه‌مند بودند به حال‌وهوای حوزه بازگردند، چون سال‌ها از فضای علمی فاصله‌گرفته بودند. بر همین اساس، این جلسات می‌توانست پاسخ‌گوی نیاز علمی آن‌ها باشد. وی با اشاره به اهداف این دروس توضیح داد: هدف نخست تقویت ارتباطات روحانیون مناطق مختلف با یکدیگر بود، چون



تنها از خانه امیرالمؤمنین علی <sup>علیه السلام</sup> و حضرت فاطمه <sup>علیها السلام</sup> می‌جوشد. خانه‌هایی که به امامزادگان منسوب است، نظیر همین حرم حضرت موسی مبرقع <sup>علیه السلام</sup>، ما را به آن خانه اصلی و بنیادین متصل می‌سازد. در واقع، حضور یافتن در این خانه‌ها، گویی حضور در خانه فاطمه <sup>علیها السلام</sup> است.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه وقتی کسی وارد این خانه‌ها شود، پاک می‌شود، نورانی می‌شود، از غفلت بیرون می‌آید و حیات پیدا می‌کند، گفت: تجلیل از این اماکن، امری ضروری و جزء شعائر الهی است؛ چرا که مساجد، خانه ائمه هدی و اماکن و بیوت امامزادگان همگی از این شعائر الهی هستند که ما را به آن سرچشمه نور و طهارت وصل می‌کنند.

این ارتباطات هرچه بیشتر باشد، برکات بیشتری به‌دنبال دارد. هدف دوم ارتقای سطح علمی روحانیون بود، چراکه بسیاری از آنان سال‌ها از حوزه‌ها دور بودند و نیاز به بازخوانی مباحث فقهی داشتند.

این پژوهشگر حوزوی ادامه داد: هدف دیگر پاسخ‌گویی به مسائل بی‌پاسخی بود که در جوامع غربی وجود داشت و چون این مسائل در حوزه‌های علمیه مطرح نبودند، در منابع فقهی نیز پاسخی برای آن‌ها دیده نمی‌شد. از همین‌رو تصمیم گرفتیم مباحث تخصصی فقهی را برگزار کنیم که با استقبال خوبی از سوی روحانیون مواجه شد.

وی درباره گستره این جلسات توضیح داد: در جلسات ما روحانیونی از کشورهای مختلف اروپایی و حتی از آمریکا و کانادا حضور داشتند. گاهی بیش از پنجاه نفر در هر جلسه شرکت می‌کردند و چون جلسات در فضای مجازی برگزار می‌شد، حضور برای همه آسان بود.

رئیس مرکز اسلامی هامبورگ با بیان اینکه، ما تلاش کردیم روش فقه جواهری را حفظ کنیم و سطح علمی مباحث پایین نیاید، به بازخورد این جلسات پرداخت و اظهار داشت: علمای متعددی از عراق و انگلستان به ما نامه نوشتند و از برگزاری این مباحث در سطح علمی بالا تشکر کردند. حتی یکی از مراجع نجف نوشت که تصور نمی‌کرد در اروپا چنین مباحث فقهی عمیقی برگزار شود. وی درباره محورهای آثار خود گفت: بسیاری از مباحث کتاب فقه‌الحکومه در قم شکل گرفت، اما برخی از فصول آن در همان جلسات اروپایی مطرح شد. از جمله موضوعاتی مانند مهار قدرت، نقش مردم در مشروعیت حکومت و نسبت میان هدف و وسیله در سیاست. این‌ها دغدغه‌هایی بود که در ذهن متفکران غربی نیز وجود دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مفتاح ادامه داد: یکی از اتهاماتی که به ما وارد می‌کردند این بود که چون از حکومت دینی دفاع می‌کنیم، پس طرفدار حکومت مردمی نیستیم و این خلاف قانون اساسی آلمان است. در پاسخ گفتیم که در فقه شیعه، حکومت بدون مقبولیت مردم مشروعیت ندارد. این نگاه دینی، در واقع هم‌سوی همان مبانی است که امروز در دموکراسی‌های مدرن مطرح می‌شود. وی افزود: در کتاب فقه‌المجتمع الاورویی، مباحثی طرح شد که دقیقاً در همان جلسات خارج فقه در اروپا تدریس می‌شد. نخستین بحث، تراحم میان احکام مدنی و احکام شریعت بود. به‌ویژه در مواردی که قانون با فقه در تعارض قرار می‌گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مفتاح در این زمینه گفت: آیت‌الله سیستانی در فتوای خود تصریح کرده‌اند که عمل به قانون در کشورهای اروپایی واجب است مگر در مواردی که خلاف شرع باشد، اما پرشش اساسی این است که در همان موارد خلاف شرع چه باید کرد؟ آیا باید قانون‌گریزی کرد یا نه؟ ما در اینجا از قاعده تراحم میان دو واجب التزام به قانون و التزام به شریعت استفاده کردیم تا راه‌حل فقهی ارائه دهیم.

وی ادامه داد: موضوع دیگری که در اروپا مبتلا به است، مسئله تعدد زوجات و طلاق حاکم است. در مواردی که شوهر طلاق شرعی نمی‌دهد ولی طلاق قانونی گرفته شده، زن بلا تکلیف می‌ماند. در فقه سنتی، راه‌حلی که صاحب جواهر ارائه کرده، این است که اگر شوهر از دین خارج شود، زن از قید نکاح آزاد می‌شود.

ما این مسئله را نیز به‌صورت مسبوط بررسی کردیم.

وی با اشاره به نوآوری در ارائه این آثار گفت: در هر فصل از کتاب، یک «کی‌وِ آر» کد قرار داده شده است که مخاطب با اسکن آن می‌تواند فایل صوتی و تصویری جلسات اصلی را در یوتیوب مشاهده کند. امیدوارم این مباحث، که مباحث نو و تازه‌ای هستند و سابقه‌ای در فقه سنتی ندارند، زمینه‌ساز گفت‌وگو و نقد علمی در حوزه شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین مفتاح تأکید کرد: مرحوم آیت‌الله معرفت می‌فرمودند که نقد علمی بر آثار حوزوی باعث رشد آن می‌شود. بنده نیز از طلبه‌هایی که این مباحث را نقد و بررسی کنند، حمایت می‌کنم و حتی جایزه‌ای برای بهترین نقدها در نظر می‌گیرم تا این مباحث پخته‌تر و کاربردی‌تر شود.

#### • اخبار کوتاه جهان

#### • آلمان

■ **اکثریت آلمانی‌ها معتقد به نسل‌کشی اسرائیل هستند**: با وجود حمایت فراوان آلمان از اسرائیل، چه از نظر سیاسی و چه از نظر نظامی، بر اساس نظرسنجی اخیر YouGov، اکثر آلمانی‌ها از تمام احزاب سیاسی معتقدند که اسرائیل در حال ارتکاب نسل‌کشی است.

#### • روسیه-هند

■ **آغاز رزمایش روسیه و هند با نام عملیاتی ایندرا-۲۰۲۵**: ۱۴مهر رزمایش مسکو و دهلی‌نو با نام عملیاتی «ایندرا-۲۰۲۵» در کشور هند آغاز شد؛ درحالی‌که ۲ کشور همچنان به تقویت روابط با یکدیگر زیر سایه تنش‌ها با آمریکا، ادامه می‌دهند. وزارت دفاع روسیه گزارش داد: هدف اصلی رزمایش روسیه و هند، تمرین همکاری بین واحدهای دو کشور در مبارزه با تروریسم بین‌المللی، از جمله بهبود تاکتیک‌های ضد تروریسم است.

#### • کره شمالی

■ **هشدار کیم به دشمنان با ناوشکن ۵ هزارتنی**: رئیس کره شمالی، با رونمایی از ناوشکن غول‌آسای ۵ هزارتنی، پیام روشنی به دشمنان این کشور داد. کره شمالی آماده است، هرگونه تحریک را در دل اقیانوس‌ها با قدرت پاسخ دهد. کیم در جریان بازدید از این ناوشکن گفت: این ناو جنگی، نشانگر آشکار پیشرفت نیروهای مسلح کره شمالی است.

#### • رژیم صهیونیستی

■ **نگرانی صهیونیست‌ها از معامله تسلیحاتی بزرگ تهران و مسکو**: روزنامه اسرائیل‌هیوم، از قرارداد تسلیحاتی بزرگ میان ایران و روسیه نوشت؛ معامله‌ای که شامل فروش ۴۸ جنگنده پیشرفته سوخو-۳۵ به ایران است. این روزنامه نوشت: سوخو-۳۵ پیشرفته‌تر از نسل چهارم جنگنده‌هاست و از نظر توان رزمی، هم‌رده F-۱۶ آمریکا‌ست. این سوخوها مجهز به سامانه‌های اوپونیک و جنگ الکترونیک هستند و همه آن‌ها تا سال ۲۰۲۸ تحویل ایران خواهند شد.

■ **اقتصاد اسرائیل همچنان منزوی می‌شود؛ موج قطع همکاری اقتصادی کشورها با رژیم صهیونیستی**:

صندوق ثروت ملی نژوژ که بزرگترین صندوق مالی جهان است، اعلام کرد که سهام خود در ۱۱ شرکت اسرائیلی به‌ارزش ۱.۹۵ میلیارد دلار را فروخته است. صندوق بازنشستگی بزرگ دانمارک و صندوق سرمایه‌گذاری دولتی ایرلند هم اعلام کردند سرمایه‌گذاری خود را در شرکت‌های اسرائیلی قطع کرده‌اند. پیش‌تر اسپانیا، اسلونی و هلند هم تصمیم به تحریم تسلیحات اسرائیلی و ممنوعیت واردات از مناطق اشغالی گرفته بودند؛ همچنین ماه گذشته هم ۱۲ کشور عضو «گروه لاهه» اعلام کردند: تحریم‌هایی علیه اسرائیل در حوزه تسلیحاتی، مالی و دریایی اعمال خواهند کرد.

#### • آمریکا

■ **من شایسته جایزه صلح نوبل هستم**: ترامپ: من در ۸ ماه به ۸ جنگ پایان دادم. ندادن جایزه نوبل به من، توهین بزرگی به آمریکا خواهد بود. ما دیگر برای جنگ در اوکراین پول خرج نمی‌کنیم و در عوض، تجهیزات نظامی را به ناتو می‌فروشیم که آن را به اوکراین تحویل بدهد.

#### • چین

■ **روادید جدید چین برای نخبگان علمی**: چین صدور روادید جدیدی موسوم به ویزای K مخصوص دانشجویان ممتاز و نخبگان علمی را آغاز کرد. این روادید با هدف تسهیل ورود پژوهشگران و فارغ‌التحصیلان نخبه خارجی به چین در رشته‌های علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات طراحی شده است.

#### • ونزوئلا

■ **مستعمره هیچ‌کس نخواهیم شد**: مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا؛ ما هرگز حیاط خلوت هیچ امپراتوری برتری‌طلبی نخواهیم بود. نه امروز، نه فردا، نه هرگز برده و مستعمره هیچ‌کس نخواهیم شد.

#### • عراق

■ **سوءاستفاده از اقلیم علیه ایران و مقاومت همچنان ادامه دارد**: رویترز: اقلیم کردستان به قرارگاه اصلی نظامیان آمریکا در عراق تبدیل می‌شود. پنتاگون اعلام کرد: با کاهش مأموریت نظامی آمریکا در بغداد و واگذاری مسئولیت مقابله با بقایای داعش به دولت عراق، بخش عمده نیروهای آمریکایی به اقلیم کردستان منتقل خواهند شد و اربیل به پایگاه اصلی نیروهای آمریکا در این کشور بدل خواهد شد. همزمان، نیروهای ائتلاف تمرکز خود را بر مقابله با بقایای داعش در سوریه معطوف خواهند کرد.

■ **عامل اصلی عذرخواهی نتانیاهو از قطر ترامپ بود**: سایت خبری مصری: منابع مطلع در دوحه گزارش داده‌اند که امیر قطر به‌علت خاموشی سامانه‌های دفاعی این کشور توسط آمریکا و ددشه‌دارشدن امنیت ملی کشورش خشمگین بوده و ناراضیاتی خود را ابراز کرده است و خواستار بازگرداندن هواپیمای اهدایی به دونالد ترامپ و لغو برخی امتیازات اعطایی به واشنگتن بوده است. همین موضوع موجب شد، ترامپ با فشار مستقیم به نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، وی را به عذرخواهی رسمی از دوحه وادار کند.